

GLAVA V.

Obred, kojim se služi sakramenat ženidbe

Župnik, koji će pribivati ženidbi, izvrši navještaje uzastopce na tri nedjelje ili na tri zapovijedana blagdana. Ako se ne protivi nikakva zakonita zapreka, obuče župnik kotu, metne bijelu stolu, uzme barem jednoga klerika isto tako obučena u kotu, da mu nosi knjigu i posudu s blagoslovljenom vodom i škropilom te barem pred dva svjedoka drži kratki govor muškarcu i ženskoj, koji stoje pred oltarom. A dolikuje, da ih počaste svojom nazočnošću roditelji ili rođaci. Župnik ih pouči o dostojanstvu ovoga sakramenta i dužnostima, koje izvire iz njega, ovim ili sličnim riječima.

Kršćanski zaručnici!

Eto vas pred žrtvenikom Božjim, da se vežete svetim sakramentom ženidbe. Taj sakramenat je, po riječima sv. Pavla, »velika tajna«, jer je on slika onoga divnog sjedinjenja, kojim je Krist Gospodin združen sa svojom Crkvom. Samo jedan je Krist i jedna Crkva — jedan muž i jedna žena. Sjedinjenje Krista i Crkve puno je milosti — sjedinjenje muža i žene po ovom sakramentu donosi im izobilje milosti. Krist je nerazdruživo vezan s Crkvom — muž je nerazdruživo vezan sa ženom. Krist je glava Crkvi — muž je glava ženi. Krist i Crkva dišu istim duhom — i muž i žena treba da su istoga duha. Krist ne ostavlja Crkve i Crkva je njemu vjerna — tako treba da su i muž i žena jedno drugomu vjerni.

Eto, koliko uzdiže i veže ženidba kršćanska one, koji je sklapaju!

U starom zavjetu nije ženidba bila sakramenat, pa ipak su je pobožni Izraelci držali za veliku svetinju. »Mi smo djeca svetaca i ne smijemo se združiti kao pogani«, rekao je mladi Tobija Sari, s kojom se netom vjenčao. A arkandeo Rafael pouči Tobiju, da đavo ima moć nad onima, »koji stupaju u ženidbu tjerajući Boga iz svog srca i misli i predaju se strasti kao nerazumne životinje«. Stoga mladi Tobija moli prije nego će započeti ženidbeni život: »Gospodine Bože naših otaca, ti znaš, da ne uzimam žene radi strasti, već od same želje, da ostavim djecu, koja će blagosivati ime tvoje.«

Ako je tako shvaćao ženidbu pravедnik staroga zavjeta, kako istom treba da je shvaćaju kršćanski supruzi, kojih ženidba predočuje vezu Krista i Crkve!

Čuvajte dakle brižljivo velike

milosti, koje će vam sad Svevišnji dati. Samo s njima će vaša ženidba biti sretna. Jer vama se ovaj čas čini ženidbeni život pun ruža, no doći će vrijeme, u koje će se uz ruže pokazati i trnje. Ne, ženidba ne uklanja križeva, što ih je nositi svakomu čovjeku, ona ima štoviše i svojih posebnih teškoća. No ona donosi milosti, da se lakše izvrše mučne dužnosti, da se oslade gorčine.

Da te milosti vazda očuvate, primajte nada sve često svetu pričest. Tu je Onaj, koji će vas bez prestanka opsipati novim milostima. On će vazda oplemenjivati i posvećivati vašu ljubav, on će vam davati jakosti, da živite u slozi, da opraštate jedno drugomu nedostatke, da strpljivo podnesete svaki križ, da ostanete do smrti vjerni jedno drugomu, da djecu, koju vam Bog daje, svo-

jim primjerom i riječju odgojite za pravu djecu Božju. Tad će u vašoj kući doista vladati Krist Kralj, cvast će u njoj vrline nalik na vrline kućice nazaretske, imat ćete mir i blagoslov Božji i blagosivat ćete po sve vjekove čas, u koji ste se združili ovim svetim sakramentom. To vam od srca želim i molim. Amen.

Kad župnik svrši govor, kleknu zaručnici na stubama oltara, i župnik ih, svako napose, pučkim jezikom ovako pita, da li pristaju na ženidbu:

I to neka najprije pita zaručnika: I. hoćeš li uzeti ovdje nazočnu I. za svoju zakonitu ženu po običaju svete majke Crkve?

Zaručnik neka odgovori: Hoću.

2. Odmah potom neka pita svećenik zaručnicu: I. hoćeš li uzeti ovdje nazočnoga I. za svoga zakonitog muža po običaju svete majke Crkve?

Zaručnica nek odgovori: Hoću.

A nije dosta, da privoli jedno, nego to mora učiniti oboje, i to riječima, ako mogu govoriti, a ako ne mogu, istovjetnim znakovima. To treba da učine ili sami ili po zamjeniku.

A kad svećenik vidi, da zaručnici uzajamno privoljuju, neka im naredi, da dadu jedno drugomu desnu ruku, pa neka združene im ruke ovije svojom štolom, postavi nad ruke svoju desnicu i rekne: Ja vas združujem u ženidbu. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

U mješovitim ženidbama ne pravi znaka križa nad zaručnicima.

Poslije neka ih poškropi blagoslovljenom vodom.

Odmah potom nek blagoslovi prstene govoreći:

R. Pomoć je naša u imenu Gospodina.

O. Koji stvori nebo i zemlju.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Blago ✠ slovi, Gospodine, ove prstene, što ih mi u tvoje ime blago ✠ sivamo, da oni, koji ih budu nosili, očuvaju potpunu vjernost jedno drugomu, ustraju u miru i vršenju volje tvoje i vazda žive u uzajamnoj ljubavi. Po Kristu Gospodinu našem.

O. Amen.

3. *Zatim poškropi svećenik prstene blagoslovljenom vodom. A zaručnik primi prsten iz svećenikove ruke i natakne ga zaručnici na prstenjak lijeve ruke, i opet, zaručnica primi prsten iz svećenikove ruke i*

natakne ga zaručniku na prstenjak lijeke ruke, dok svećenik govori:

U ime Oca i Sina ✠ i Duha Svetoga. Amen.

U mješovitim se ženidbama prsteni ne blagosivaju i zaručnici daju jedno drugomu neblagoslovljene prstene. Isto se tako na riječi: U ime Oca ... ne pravi rukom znak križa.

Nato neka svećenik odmah doda (i u mješovitim ženidbama):

R. Potvrdi ovo, Bože, što si izveo u nama.

O. Od svetoga hrama tvojega, koji je u Jeruzalemu.

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine, smiluj se.

Oče naš tiho do

R. I ne uvedi nas u napast.

O. Nego izbavi nas od zla.

R. Spasi slugu svoje.

O. Bože moj, koji se ufaju u te.

R. Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.

O. I brani ih sa Siona.

R. Budi im, Gospodine, jaka tvrđa.

O. Protiv neprijatelja.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Pogledaj, molimo, Gospodine, na ove službenike svoje i dobrostivo štiti uredbu svoju, koju si dao za umnožavanje ljudskoga roda, te ove, koje sam združuješ, svojom pomoći očuvaj. Po Kristu Gospodinu našem. O. Amen.

4. Kad se to svrši, neka svećenik prema običaju u našoj nadbiskupiji pozove mladence, da stave tri prsta desne ruke na raspelo, pa se zakune

svako od njih napose, najprije ženik onda nevjesta.

Svećenik se okrene k ženiku i taj se zaklinje:

Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji,
Da ovdje nazočnu N. ljubim
I nju za svoju zakonitu ženu uzimam

Po naredbi Božjoj
I po običaju svete matere Crkve,
I da nje nikada ne ću ostaviti
Do svoje ili njezine smrti.
Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji!
U ime Oca ✠ i Sina i Duha
Svetoga. Amen.

Svećenik se okrene k nevjesti i ona se zaklinje:

Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji,
Da ovdje nazočnoga N. ljubim
I njega za svojega zakonitoga muža
uzimam

Po naredbi Božjoj
I po običaju svete matere Crkve,
I da njega nikada ne ću ostaviti
Do svoje ili njegove smrti.
Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji!

U ime Oca ☩ i Sina i Duha
Svetoga. Amen.

Svakomu od njih, čim se koje zakune, daje odmah križ, da ga poljubi.

Zatim poškropi mladence blagoslovljenom vodom križajući i govoreći:

Mir i blagoslov Boga svemogućega
Oca i Sina ☩ i Duha Svetoga sašao
na vas i ostao vazda. O. Amen.

Napokon kaže:

Idite u miru i Gospodin bio vazda
s vama.

O. Amen.

5. *Sve to tako biva i čini se u drugoj i daljnim ženidbama.*

6. *Kad se više njih skupa vjenčava, primi najprije župnik privoljenje pojedinih i vjenča po propisu pojedine, reče pojedincima: Ja vas združujem u ženidbu i t. d., isto tako primi od svakoga napose zakletvu, a blagoslov prstenja i drugi blagoslovi govore se u množini jedamput.*

7. *Kad se svrši, treba li blagosloviti ženidbu, neka župnik služi Misu za zaručnika i zaručnicu, kako je u Rimskom Misalu. A treba da se drži svega, što se ondje propisuje. Župnik*

neka nastoji, da mladenci dobiju taj blagoslov. On im se može, i pošto su već dugo živjeli u ženidbi, dati no samo u Misi, izvan zabranjenoga vremena, osim da Ordinarij i u to vrijeme dopusti (C. J. C. can. 1101 § 1, 1108. § 2, 3, 1143., 1102. § 2.) pa ako žena nije udovica, koja je bila blagoslovljena već u prvoj ženidbi, i ako ženidba nije mješovita.

8. Kad se vjenčanje svrši, neka župnik ili njegov zamjenik napiše što prije u Matici vjenčanih imena ženidbenih drugova i svjedoka, mjesto i dan vjenčanja i drugo prema propisanom obrascu. To mu je učiniti i kad bi ženidbi pribivao drugi svećenik, kojega je delegirao on ili Ordinarij.

Osim toga neka župnik zabilježi u Maticu krštenih, da je ženidbeni drug tad i tad sklopio ženidbu u njegovoj župi. Ako li je ženidbeni drug kršten

drugdje, neka župnik, kod koga je sklopljena ženidba, sam ili po biskupskoj kuriji obavijesti o vjenčanju župnika, gdje je vjenčani bio kršten, da se ženidba upiše u Maticu krštenih.

Za mladence drugoga jezika

1. Njemački

Kad župnik svrši govor, kleknu zaručnici na stubama oltara i župnik ih, svako napose, pučkim jezikom ovako pita, da li pristaju na ženidbu.

I to najprije neka pita zaručnika:

N. Willst du die hier gegenwärtige N. nach dem Gebrauche der heiligen Kirche zu deiner rechtmässigen Ehegattin nehmen?

Zaručnik neka odgovori: Ja, ich will es.